

## *FESSH XV kongres i Bukarest, Rumænien 23.- 26. juni 2010*

FESSH (Federation of European Societies for Surgery of the Hand) består af 24 europæiske landes håndkirurgiske (og nogle mikrokirurgiske og plastikkirurgiske) selskaber, og yderligere 2 lande blev optaget i år. FESSH blev oprettet i 1993 i Bruxelles, og der har siden været afholdt 25 kongresser fordelt over det meste af Europa.

Årets store emne var håndtering af komplekse hånd- og håndledsskader. Der var *instructional courses* dækkende alle aspekter inden for behandling af akutte håndskader. Således blev behandlingen af skader på alle strukturer gennemgået enkeltvis med henblik på aktuelle golden standards, og forsmag på hvad fremtiden måtte bringe. Skadetyper dækkede alt fra enkelt skader (fraktur, sene eller nerve) til svære knusningskader, amputationer og store defekter med behov for udbredte rekonstruktive indgreb. Der er udgivet en rigt illustreret bog med indholdet fra *instructional courses*.

Indenfor det mikrokirurgiske område var der fokus på perforant-lapper af mange forskellige typer, samt mindre lokale lapper til dækning af defekter på hånd og håndled. En af de mindre ting, der gjorde indtryk, var et foredrag omhandlende en ny måde at replantere amputationstumper af yderstykket uden brug af mikrokirurgi. Simo Villki beskrev hvorledes man ved hjælp hudperfusion, hvor han med hånddermatom skrællede epidermis af den amputerede stump samt et passende kontaktområde (nabofinger/ håndflade). Derefter satte han stumpen og syede denne sammen med kontaktområdet i 4 uger. Qua dette havde han en meget høj grad af overlevelse af amputationsstumpen. I den anden ende af spektret var der mikrokirurgiske teknikker med composit flaps (muskel, sene, kar, fascie afhængigt af det aktuelle behov), naturligvis vaskulariseret.

Der var en stor session med plexus brachialis skader, hvor state-of-the-art behandling blev gennemgået. Der var udbredt enighed om, at traumatiske plexusskader hos voksne med oplagte udfald af rødder skal explorerer indenfor de første måneder for at afklare skadens omfang,

og eventuelt foretage nervesuturering/graftning/nerveflytning m.v.

Indenfor Dupuytren var der også gennemgang af aktuelle status. Der blev præsenteret kliniske erfaringer efter behandling af 1000 patienter med kollagenase injektioner for Dupuytren Tubiana grupper 1-2 (dvs. i lettere grad, og primært kontraktur over grundled). Der var rigtig gode primære resultater, men med en betydelig grad af recidiv indenfor få år, dog bedre end for nåle-fasciotomi, hvor recidiv raten var 80 % inden 1-3 år i flere præsenterede undersøgelser med mange patienter. Generelt var resultaterne klart bedst for mini-fasciectomi (begrænset til palma).

Sideløbende kørte *instructional courses* og en overdådighed af frie foredrag, hvor kvaliteten generelt var meget høj. Foredrag og posters var udvalgt blandt over 500 indsendte abstracts. Der var et enkelt dansk foredrag (Michel Boeckstyns og Allan Ipsen) omhandlende resultaterne af 50 håndledsproteser. Både blandt foredragsholdere og deltagere var der repræsentation fra hele verden. Vi var 6 deltagere fra Danmark.

Vi kan anbefale deltagelse ved FESSH-kongresser til alle danske håndkirurgisk interesserede læger.

***Kirstin Pedersen***  
***Overlæge Ortopædkirurgisk afdeling,***  
***Sygehus Lillebælt Kolding***

***Klaus Villadsen***  
***Overlæge Ortopædkirurgisk afdeling,***  
***Sygehus Lillebælt Kolding***

***Anders Lorentsen***  
***Overlæge Ortopædkirurgisk afdeling,***  
***Odense Universitetshospital.***